

JAWNE

Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddziałowe Archiwum
Instytutu Pamięci Narodowej
w Warszawie

BUWa V-5330-332/19

GK 163/9

dot. żydowskich grobów wojennych w m. Mszana Dolna

KARTA INFORMACYJNA

Własność
archiwum

Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie

Aktotwórca

GKBZHwP

Tytułteczki

Ankieta. Egzekucje. Groby. województwo
krakowskie; tom II; Kwestionariusze o egzekucjach
masowych i grobach masowych - woj. krakowskie

Daty skrajne
jednostki
archiwalnej

1939 - 1945 r.

Stara sygnatura

Sygnatura
archiwalna

IPN GK 163/9

Miejscowość : Mszana Dolna
 Gmina : Mszana Dolna
 Powiat : Limanowa
 Województwo : Krakowskie

263

K W E S T I O N A R I U S Z

o egzekucjach masowych i grobach masowych.-

prawdopod. 4 maja 1942 r Mszana Dolna

- 1/ Data i miejsce egzekucji : rozstrzelanie
 2/ Rodzaj egzekucji/rozstrzelanie, powieszenie itp.
 3/ Dane dotyczące zamordowanych : Żydzi z Mszany Dolnej i Żydzi z innych
 miejscowości przesiedleni do Mszany Dolnej
 Polacy, Żydzi, cudzoziemcy :
 Ile osób zamordowano : 18 lub 19
 Skąd przywieziono ofiary : wzięto z Mszany Dolnej
 Nazwiska, wiek, zawód, adresy :

- 1/ Turner Moses Aron , lat 40 rzeźnik-kupiec z Mszany Dolnej
 2/ Stamberger Moritz lat 43 rzeźnik z Mszany Dolnej
 3/ Gutter Wanda lat 18 przedl. z Krakowa do Mszany Dolnej
 4/ Schlachet /imię niewiad/ hadlarz z DobrejK/Limanowej lat 45
 O nazwiskach innych ofiar brak danych.

4/czy wiadomo , o co oskarżono ofiary, czy egzekucja była zarządzeniem odwetowym itp. Rozstrzelani karnie za rzekome niezgłoszenie się do robót na drogach.-

5/kto dokonał egzekucji/zamorderi, Gestapo, SS, policja, Wehrmacht /:
 Gestapo z Nowego Sącza

6/ Czy znae się nazwiska sprawców/podać nazwiska/:
 brak danych.-

7/ czy zwłoki zostały spalone, zniszczone w inny sposób /gdzie/ :
 pogrzebane na miejscu egzekucji

8/ gdzie zostały pochowane zwłoki/dokładne miejsce :

na polach zwanych "Aderówka" za fabryką firmy C. Warhanek
w Mszanie Dolnej

9/opis grobu/grobów/,rozmiary grobu,ile ofiar przypuszczalnie w jednym grobie:

Jeden grób o rozmiarach około 8 m na 2.50 m
ofiar około 18.-

10/ czy przeprowadzono ekshumację zwłok, czy urządzono/protokół/,gdzie pochowano
zwłoki:

nie.

11/ czy są podstawy do ewentualnego zarządzenia późniejszej ekshumacji:

nie.

Mszana Dolna dnia .29.XI.1945 r.-

Wojta Gminy:

Sąd grodzki w Mszanie Dolnej w osobie Sędziego Grodzkiego
Dra. Władysława Kisielea przesłuchał dnia 1 października 1945 r.
wojta gminy: Mszana Dolna powiatu limanowskiego
burmistrza miasta:

Nazwisko i imię Jan Krupiński
wiek 44 lat

Miejsce zamieszkania : Mszana Dolna

Charakterze świadka w trybie art. 107, 254 §.1.p.c. i 255 K.P.E., który po
uprzedzeniu o odpowiedzialności na nieprawdziwe zeznanie, zeznał, jak w powyższym
kwestionariuszu, oraz dodał :

" Dane zawarte w powyższym kwestionariuszu zostały przeze mnie osobiście ustalo-
ne na podstawie oświadczeń, zapytywanych mieszkańców gminy, własnych obserwacji
i oglądzin miejsca obodu/egzekucji, grobu/.-

Protokół odczytano i podpisano :

Podpisy: *[Signature]*

[Signature]

264

0

38

miejsce: Mszana Dolna
 data: 19 sierpnia 1942 r.
 temat: egzekucja
 miejsce: Kraków

o egzekucjach masowych i grobach masowych.

19 sierpnia 1942 r. - Mszana Dolna

- 1/ data i miejsce egzekucji : rozstrzelania
- 2/ rodzaj egzekucji/rozstrzelanie, po-iznienie itp.
- 3/ data egzekucji, cel egzekucji : Masowa egzekucja wykonana przez Gestapo na ludności żydowskiej z Mszany Dolnej i wsi okolicznych/również część żydów wysiedlonych z Krakowa/
- 4/ ilość osób zamordowanych : Około 900 osób
- 5/ rodzaj przysiężono ofiar : Mieszcowa i napływowa/przesiedleń / ludność żydowska.-
- 6/ nazwiska, wiek, zawód, adres :

Spisów i bliższych danych brak. - Egzekucji dokonano na całej ludności żydowskiej osiadłej względnie przesiedleń do Mszany Dolnej. - Rozstrzelano starców, wszystkie kobiety i dzieci obojga płci. - Natomiast około 150 żydów / mężczyzn zdrowych/ wywieziono z Mszany Dolnej do robót

- 7/ czy wiadomo, o co oskarżono ofiar : Bez oskarżenia i bez zarządzenia odwetowego. - Chodziło o wyniszczenie rasy żydowskiej.-

- 8/ kto dokonał egzekucji/organizator, Gestapo, policja, ochotnicy / : Gestapo z Nowego Sącza przy udziale Żandarmerii .-

- 9/ czy zna się nazwiska sprawców/podaj nazwiska / : Komisarz Gestapo z Nowego Sącza ~~K~~ HAMANN ze swymi ludźmi. - Masowych rozstrzeliwań żydów dokonał osobiście SS-man nazwiskiem "Lubicki" szofer przy komisarzu Hamannie, pochodzący prawdopodobnie z Berlina. - /również czynny był volksd. Górka Jan będący na służbie Gestapo w Nowym Sączu/

nie spalone lecz zakopane we wspólnych grobach.-

triplet: Daniel

miejscowość : Mszana Dolna
 Gmina : Mszana Dolna
 powiat : Limanowa
 województwo : krakowskie

265

x

99

INTERVIEW

o egzekucjach masowych i grobach masowych.-

od VII 1942 do VII 1943 r w różnych odstępach
 czasu wykonywano egzekucje na podwórzu bud. Gminy

1/ data i miejsce egzekucji : rozstrzelanie

2/ rodzaj egzekucji/rozstrzelanie, powieszanie itp.

3/ dane dotyczące zamordowanych : Żydzi

Polacy, Cygani, chrześcijanie :

ilo osób zamordowanych : Około 20 osób

z Mszany Dolnej i okolicy

skąd przywiezione ofiary :

nazwiska, wiek, stan, adresy :

Turner Jankiel lat. 30 rzeźnik z Mszany Dolnej

Modzina Langsam /kondzieta/

Herz Felicja lat 35 z Mszany Dolnej

Rodzinak Sesslerów

i inne ofiary-bliższych danych brak

4/czy wiadomo, o co oskarżono ofiary, czy egzekucja była zarządzeniem oficjalnym
 itp. brak oskarżenia.-

/ wyniszczenie ludności żydowskiej /

5/czy dokonali egzekucji /nazwiska, Gestapo, SS, policja, chłosta /:
 Gestapo z Nowego Sącza
 i Żandarmeria z Limanowej

6/ czy znane są nazwiska sprawców/podaj nazwiska/: egzekucji dokonywał
 SS-man nazwiskiem "Labicki" szofer Gestapo z Nowego Sącza, pochodzący prawdo-
 podobnie z Berlina a nadto żandarm niemiecki z Limanowej nazwiskiem
 Rabi Wilhelm

7/ czy zwłoki zostały spalone, zmiażdżone w inny sposób /gdzie /:
pogrzebane

g/ gumie szlasy pochowane szlaki/okazadno miejsce :
po egzekucji szlaki przewozone byly na cmentarz
zydowski w mszanie bolnej

9/opis grobu/grobów, rozmiary grobu, ile ofiar przypuszczalnie w jednym grobie:
groby różnej wielkości kopane w miarę wykonywania egzekucji
mieszczą od 10 - ciu do 200 os. -

10/ czy przeprowadzono eksperymenty z użyciem urzędowego protokołu, gdzie pochybano
zgodnie:

210-

11/23/2004

210.-

29. IX

RECEIVED 1945 FEB 14

..... w gminie

Dra Władysław Kieślak 1 października 1945

11.000.000 zł
Mazowiecka Dolna
limanowski

.....

Jan Krupiński

44 lat.

.....

Staph. r. piceiventris : *Mazana* *Do. m.*

4. Jaka jest rola w tym trybie? 254 §. 1 p.c. i 255 P.r.E., który po
zakończonym o odpowiedzialności za nieprawidłowe świadczenie, oznacza, jak w powyższym
kwestionariuszu, oraz dodać:

Wzrost i ciężyść w powyższym kwestionariuszu zostały przesłane mnie modyfikacyjnie na podstawie oceny lekarzy, przyjmujących mieszkanców gminy, których obserwacji o lekach miejscowych opublikacji, rodu/-

Protokol odelatno i popisano :

4x4 play:

Miejscowość: Mszana Dolna
 Gmina: Mszana Dolna
 Powiat: Buski
 Województwo: Krakowskie

266

K W E S T I O N A R I U S Z

o egzekucjach masowych i grobach masowych.

- 1/ data i miejsce egzekucji: wrzesień 1939 Mszana Dolna "Zarabia" obok koryta rzeki Raby
- 2/ rodzaj egzekucji /rozstrzelanie, powieszenie itp./
rozstrzelanie
- 3/ dane, dotyczące zamordowanych:
 Polacy, Żydzi, cudzoziemcy: Żydzi
 ile osób zamordowano: około 18 do 20 osób
 skąd przywiezione ofiary: brak danych, we wrześniu 1939
 ofiary zostały przywiezione przez wojsko
 nazwiska, wiek, ząd, adresy: samochodami od strony Rabki
 brak danych
- 4/ czy wiadomo, o co oskarżono ofiary, czy egzekucja była za-
 rządzeniem odwetowym itp.: nie.
- 5/ kto dokonał egzekucji /bandami, Gestapo, SS, policja, Wehrmacht/:
 Wehrmacht
- 6/ czy znane są nazwiska sprawców /podać nazwiska/:
 nie.
- 7/ czy zwłoki zostały spalone, zniszczone w inny sposób /gdzie/:
 początkowo ofiary pogrzebane zostały powierzchownie
 w nocy przez sprawców na miejscu egzekucji, następnie zwłoki
 zostały wydebyte przez miejscową ludność żydowską i pogrzebane
 na cmentarzu żydowskim w Mszanie Dolnej

266v

8/ gdzie zostały pochowane zwłoki /dokładne miejsce/;

cementerz żywdeński w Mszanie Dolnej

9/ opis grobu /grobow/, rozmiary grobu, ile ofiar przypuszczalnie w jednym grobie;

jeden grób o wymiarach 8 m a 5 m mieści w sobie około 20 ofiar

10/ czy przeprowadzono ekshumację zwłok, czy urzędowo /protokół/, gdzie pochowano zwłoki:
nie.

11/ czy są podstawy do ewentualnego zarządzenia późniejszej ekshumacji: nie.

Mszana Dolna 29 XII 1945

Sąd Grodzki w Mszanie Dolnej w osobie Sędziego
Grodzkiego Dr. A. Lisowski przesłuchał dnia 21. XII 1945 r.

wójta gminy: Mszana Dolna
burmistrza miasta:

podpis wójta /burmistrza/
powiatu: Limanowskiego

nazwisko i imię: Jan Krupiński

wiek: 44 lat

miejsce zamieszkania: Mszana Dolna

w charakterze świadka w tymże art. 107, 294 § 1 p.c. i 255 K.P.K., który po uprzedzeniu o odpowiedzialności za nieprawdziwe zeznanie, zeznał, jak w powyższym kwestionariuszu, oraz dodał:

"Dane zawarte w powyższym kwestionariuszu zostały przez mnie osobiście ustalone na podstawie oświadczeń, zapytywanych mieszkańców gminy, wiarygodności i ogłoszeń nie są oszo /egzekucji, grobu/

Protokół odczytano i podpisano.

Podpisy: J. Winiel

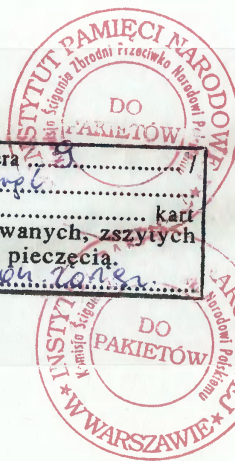
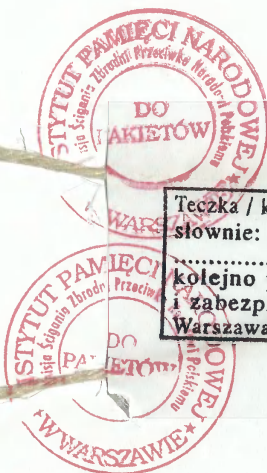
KOPIA

Za zgodność

KIEROWNIK
Referatu Udostępniania Dokumentów
Uprawnionym Instytucjom
w Oddziałowym Archiwum IPN w Warszawie

Małgorzata Zaremba

Teczka / księga zawiera /
słownie:
..... kart
kolejno ponumerowanych, zszytych
i zabezpieczonych pieczęcią.
Warszawa, dn. 26.06.2019 r.

Stwierdzam zgodność niniejszej kserokopii

dot. protokołu z wyłuszczenia w Mszowie Dolnej
z dokumentem znajdującym się w aktach
Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej-
Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko
Narodowi Polskiemu

sygn. GK 163/9 - 9 k.

Warszawa, dn. 24.06.2019 r.

*Katarzyna
Pawlicka*